Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII. Ч. 207. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 31-го ЖОВТНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 31, 1981 No. 297. VOL. LXXXVIII

1918 — ЛИСТОПАДОВИЙ ЧИН — СИМВОЛ НОВОЇ ДОБИ — 1981

Погоріла українська католицька церква у Вест Айслипі

Вест Айслип, Н. Й. (О. К.). — У четвер, 22-го жовтня ц.р., в пополудневих годинах вибух вогонь у церкві св. Родини у Вест Айслипі, Лонг Айленд, який поважно її знищив. Зовсім погорів престіл та улаштування довкруги престола, знищені вогнем вітражі та вікна західної частини церкви, захристія тощо. Остаточної причини вогню ще не стверджено, але є припущення, що спричинив його вогонь свічок.

Українська католицька церква св. Родини є парафією української громади, що живе у Бабилоні та околиці. Парафію заложили в 1947 році оо. Василіяни, відкупивши приміщення у Вест Айслипі від єпископальної церкви. Церковця побудована ще у XIX сторіччі є історичною пам'яткою та опис її находиться у всіх історичних довідниках Лонг Айленду.

Після початкових років опіки оо. Василіян, від 1958 року церкву перейняв парох о. Антін Кучма, який побудував парафіяльний дім. До церкви зараз належить лише 40 родин, з яких не усі цікавляться долею тієї парафії. Знищення порушило живо маленьку українську громаду, а зокрема тих, яких ціле родинне життя та усі його радісні і сумні події зв'язані із цією церковцею. Невідомо, однак чи ця скромна громада буде у фінансовій спроможності відбудувати своїми силами церковцю. Парафіяни надіються що в нещасті вони знайдуть щедрий відгук ширшого громадянства, яке допоможе у відбудові церкви.

Д-р Мирон Куропась закликає до етнічних зв'язків

Д-р Мирон Куропась

Дітройт, Мич. — Тут, перед новоствореною організацією американських арабів, що називаються Американсько-Арабським Антидискримінаційним Комітетом, під час першої його конвенції, що відбувалася в днях 16-18 жовтня, промовляв д-р Мирон Куропась, заступник головного предсідника Українського Народного Союзу і колишній дорадник президента Форда у етнічних справах у Білому Домі. Д-р М. Куропась був тут головним промовцем на недільному обіді яким закінчилася ця конвенція.

У своєму слові д-р М. Куропась, активний діяч американсько-українській і автор наукових праць про етнічну українську групу в Америці, — зокрема автор обширного есею, про українців, що увійшов у збірник п. н. „Етнік Чикаго", який якраз появився у видавництві Вілліяма Б. Ердманса в Гренд Рапідс, — зупинився довше на незадовільному зацікавленні етнічними питаннями в сучасній Адміністрації. Він також сказав про те, що колишні прихильники „нової етнічности", активні в цьому русі в 1960-их і в 1970-их роках, якось збайдужіли до цих проблем, і закликав творити нові етнічні коаліції, щоб зберігти й плекати етнічні здобутки, що їх з великими труднощами вдалося осягнути за ці останні двадцять років. І якраз тепер настав час дбати про зміцнення етнічности, а її краще підтримувати гуртом, як поодиноко.

Закінчив своє слово д-р Куропась ще одним підкресленням, як важливо якраз тепер, коли зацікавлення етнічністю підупадає в урядових колах, про неї подбати етнічним групам, „бо це ми робимо для наших дітей і тих, хто дивиться на нас, як на своїх провідників".

В Ню Йорку відбувся літературний вечір Л. Коленської

Ню Йорк, Н. Й. — П'ятницеві вечори в Літературно - Мистецькому Клюбі тут заслужено втішаються доброю славою серед нюйоркчан-українців, ба і серед українців з-поза Ню Йорку, бо звичайно Клюб обдаровує своїх постійних, як і менше частих відвідувачів добре дібраною програмою і знайомить їх з чільними постатями українського культурного життя, з письменниками, поетами, публіцистами, мистцями чи музиками.

Такий вдалий вечір був у п'ятницю, 23-го жовтня, влаштований ЛМКлюбом і Спілкою Українських Журналістів Америки (СУЖА), присвячений виходові з друку третьої найновішої книжки новель письменниці і журналістки Любови Коленської у В-ві „Свободи" під назвою „Дзеркала". Книжка, яка є на книжкових полицях три місяці, вже зустріла дуже прихильні згадки в кількох українських періодиках.

Зі словом про письменницю і її нову книгу виступила на Вечорі ред. Ольга Кузьмович. Вона в 20-хвилинній доповіді про письменницю і її новий твір вказала на найголовніші риси, якими вирізняється ця книжкова поява серед інших подібних появ: це крім іншого відвага письменниці

(Продовження на стор. 4-ій)

Відкривається виставка рисунків і акварель Л. Гуцалюка

Ню Йорк, Н. Й. — У неділю, 1-го листопада ц.р., в год. 1-ій по полудні, тут у Ґалерії Об'єднання Мистців Українців Америки, при 136 Друга авеню, відбудеться відкриття виставки рисунків і акварель Любослава Гуцалюка — відомого і популярного маляра серед української спільноти та міжнародного світу, олії якого знаходяться у мистецьких Ґалеріях Европи і Америки.

На виставці можна буде оглянути 10 рисунків та 30 акварель, створених поміж 1963-1981 роками. На них маляр переважно відображає краєвиди, архітектурні споруди та фрагменти із життя Франції. На одному з-поміж рисунків — віддзеркалена українська тематика — це фрагмент із „Корняктів" міста Львова.

Виставка відкрита для відвідувачів у суботи і неділі — від 1-ої по полудні до 8-ої вечора, а в будні дні — від 6-ої до 8-ої вечора.

В ДЕНЬ ПЕРШОГО ЛИСТОПАДА

І знов — котрий це вже раз? —
Зійшлися ми в одній родині,
Щоб пом'януть той славний час,
Коли в офіру батьківщині
Себе принесли кращі з нас...

І наші лицарі у бій
Ішли за волю України,
Замаяв прапор дорогий
В вогнях юнацьких буйних мрій,
В піснях червоної калини.

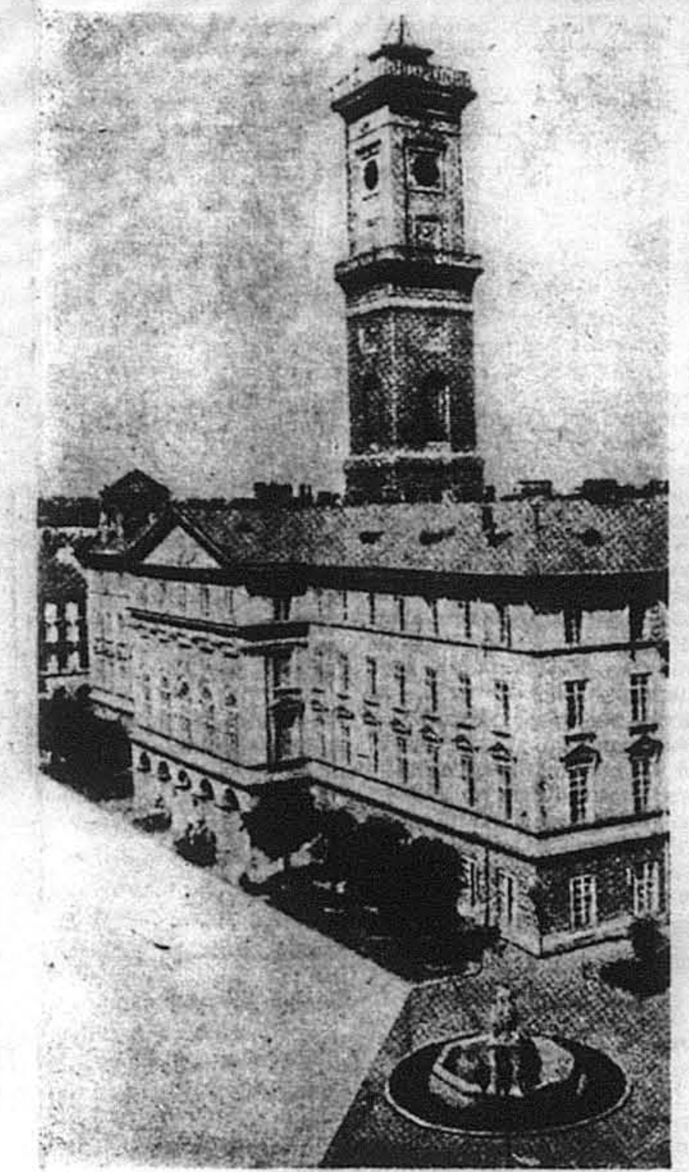
Але ввесь світ постав на нас,
Не дав загоїть навіть рани,
І хоч наш дух тоді не згас,
Та ніс уже лихий нам час
Нову неволю і кайдани.

Устав і знов упав наш Львів,
Над ним навис туман кривавий,
Покрив собою і борців,
Вкраїни рідної синів,
Що впали там — на полі слави.

І от щорік, в ті самі дні
Свої зміряємо ми сили...
Та не ридання вже — о, ні! —
Про перемогу лиш пісні
В нас викличуть святі могили...

Прапор борців міцніш тримай,
Хто любить волю, любі друзі,
І заповіт святий сповняй:
Не трать часу в даремній тузі
І не ридай, а здобувай!

Спиридон Черкасенко

Міський ратуш у Львові

ЗСА ПЕРЕШЛЮТЬ ПОЛЬЩІ ХАРЧОВУ ДОПОМОГУ

Варшава, Польща. — Речники Адміністрації президента Рональда Регена заявили, що З'єдинені Стейти Америки перешлють Польщі харчову допомогу на загальну суму 29 мільйонів долярів.

Харчі включатимуть в першу чергу молочні продукти — масло, спорошковане повне молоко, сир тощо. Практично цією допомогою займатиметься допомогова організація КАРЕ, відома із своєї харитативної діяльности під час і після Другої світової війни.

Додатково Уряд повідомив, що Польща отримає в наступному році допомогу на суму 50 мільйонів долярів. Досі Уряд ЗСА уділив Польщі допомоги на загальну суму 741 мільйон долярів.

Офіційні чинники ЗСА дуже докладно приглядаються до подій у Польщі і рішення про додаткову допомогу було властиво прийняте після того, як стали відомими факти справжнього браку харчових продуктів в тій країні і погані прогнози на зиму. У зв'язку з цією кризою погіршились також відносини вільної профспілки „Солідарність" з теперішнім урядом прем'єра Войцеха Ярузельського, який вирішив використовувати військо, покищо як допоміжну робочу і контрольну силу, а в майбутньому може як силу, яка мала б зламати спротив радикальних елементів в спілці і загальне намагання поляків здобути в комуністичній дійсності більше свободи з надією, що їй здобутки допоможуть Польщі вибратись з-під контролі Москви. Так принаймені міркують західні аналітики, не скриваючи своїх симпатій до польського зорганізованого робітництва і польського народу в загальному.

Білий Дім висловив надію, що існуюче напруження між профспілкою і урядом не доведе до фізичної конфронтації з евентуальним втручанням посторонніх сил.

Лівія збільшує бойові акції проти Судану

Дженеіна, Судан. — З міста Дженеіни, яке лежить в провінції Дарфур в західньому Судані, приходять інформації, що лівійські бойові літаки продовж одного місяця виконали 25 бомбових атак на села тієї провінції, а крім того з терену Лівії проникають до цієї країни збройні банди та поодинокі терористи й диверсанти.

Американські й єгипетські офіційні чинники подають, що акції лівійського лідера Муаммара Каддафі пов'язані з пляном Москви створити ланцюг приязних собі держав на африканському континенті від берегів Індійського океану почерез Етіопію, Судан, Чад і на північ до Лівії, а на південь до інших прихильних держав. Ключеву позицію в цьому пляні займає Судан і тому довкруги нього сконцентровані різні акції африканських сателітів Москви. Створення такого безперервного ланцюга совєтських союзників оточило б Єгипет з трьох сторін і значно б ослабило його стратегічні позиції.

Інтервенція Лівії почалася в грудні 1980 року збройною акцією лівійських відділів, вишколених совєтськими старшинами у внутрішній боротьбі в Чаді. Завдяки тій інтервенції переміг президент Гукуні Кеддеі, а його головний противник Гіссен Габре, колишній міністер оборони, мусів з своїми відділами уступати й схоронитися в Судані. Тепер президент Чаду Гукуні попросив допомоги Франції.

Чад колись був французькою колонією проти лівійців, які хочуть його позбутися з огляду на його спроби вести самостійну політику в Чаді й не приймати наказів від Каддафі і його співробітників.

Новим ставленником Каддафі є міністер закордонних справ Чаду Ахмат Асиль, частини якого як подають останні інформації, ввійшли до столиці Чаду. Ті частини вишколені лівійціями й совєтськими інструкторами та вивінувані совєтською зброєю. Французьке інформаційне агентство Ажанс Франс-Пресс повідомило, що відділи Асиля, які ввійшли до столиці Чаду, не визнають над собою ані мілітарного, ані політичного керівництва Чаду, а тільки співпрацюють тісно з лівійськими окупаційними частинами, що начисляють біля 20,000 вояків на терені Чаду. Французьке міністерство закордонних справ повідомило, що у зв'язку з таким розвитком подій на терені Чаду французький уряд зарядив стан гострого поготів'я для своїх відділів, які є стаціоновані в Центральній африканській республіці.

Відбудеться II з'їзд УДР

В суботу і в неділю, 31-го жовтня і 1-го листопада ц.р., в Ню Йорку відбудеться Другий з'їзд Українського Демократичного Руху (УДР) в будинку Українського Інституту Америки, 5-та Авеню і 79 вулиця. На порядку нарад: звіти, схвалення „Становища до ситуації в світі, в СССР, в Україні і на еміграції", зміна статуту, вибір нових керівних органів УДР, дискусія та інше. На фото вгорі — засновники УДР (не всі). Сидять (зліва): Михайло Воскобійник, Атанас Фіголь, Роман Ільницький; стоять (зліва): Роман Борковський, Анатолій Гудзовський, бл. п. Ірина Шох, Василь Гришко, Олег Волянський. (Фото з 1976 року).

У світі

МІНІСТЕР ОБОРОНИ ІЗРАЇЛЯ АРІЄЛЬ ШАРОН, заявив, що американський уряд уже від багатьох місяців постачає важку зброю Іракові, який є у війні з Іраном. Міністер подав ту інформацію на публічному зібранні в — Єрусалимі. Шарон висловив застереження ізраїльського уряду проти постачання американцями модерної зброї з електронічним приладдям у великій кількості, що може бути загрозою для цілого обширу. Ірак є формально союзником СССР, звідки він дістав майже всю свою зброю, але після вибуху війни з Іраном Москва почала відмовлятися доставляти та доповнювати йому запаси амуніції. Через це пакт приязні між Іраком і Москвою почав тратити на вазі, з чого скористався Вашінгтон, який нав'язав ближчі контакти з Іраком. Москва розраховує на недалекі вже можливості безпосередньої інтервенції в Ірані й тому занедбує свої зобов'язання супроти свого попереднього союзника — Іраку.

ІРАНСЬКІ ПРИВЛАДНІ ІСЛЯМСЬКІ ЧИННИКИ постійно намагалися легковажити спротив населення проти сучасного режиму та поменшували число жертв з обидвох сторін. Останнім часом, проте, інформаційне агентство Ірану Парс змінило лінію поступування цій справі. Воно видало комунікат, що від часу прогнання президента Абольгассана Бані-Садра з руки національних і лівих противників режиму впало понад 1,000 вищих державних урядників, у тому — велике число мулл. Після прочитання цього комунікату, прочитано звернення аятолли Хомейні з закликом до противників уряду завернути зі своєї дороги і підтримати уряд, але їм буде прощене, навіть якщо вони брали участь у бойових актах і в убивстві державних діячів. На закінчення свого звернення аятолла Хомейні погрозив, що, коли противники не послухають його, тоді вони будуть безжалісно знищені.

УРЯД САВДІЙСЬКОЇ АРАБІЇ ІНТЕРВЕНІЮВАВ перед урядами деяких арабських країн, щоб вони перестали атакувати Єгипет і його уряд та вимагати від нього зірвання мирового договору з Ізраїлем. Пресовий офіціоз савдійського уряду „Аль Мадіна" в Джідді, столиці Савдійської Арабії, опублікував редакційну статтю в обороні єгипетського президента Госні Мубарака та закликає арабські уряди „не перешкоджати єгипетському урядові упорядкувати внутрішні відносини в країні". Таку саму поставу займає уряд і засоби публічної інформації Кувейту. І тільки Ірак, Лівія, Сирія і ПВО виступають категорично й безкомпромісово проти президента Мубарака.

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА РЕҐЕНА ПОДАВ ДО публічного відома, що вже в найближчих днях літаки АВАКС, які патрулювали в єгипетських повітряних просторах, будуть за згодою єгипетського уряду стягнені назад до ЗСА. Дін Фішер, речник Державного департаменту, пояснив, що функції тих літаків у Єгипті були тимчасові, а коли напруження й небезпека з боку Лівії минула, вони можуть бути відтягнені з поворотом до ЗСА на свою базу Тинкер в Оклагомі. З американських урядових джерел також повідомляють, що заплановане поширення воєнних американсько-єгипетських вправ не матиме місця з огляду на загальну нормалізацію положення в Єгипті.

ПРЕМ'ЄР ГРЕЦІЇ АНДРЕАС ПАПАНДРЕУ посав у інтерв'ю для французького щоденника Ле Монд, що вже в найближчому часі Греція звернеться до Европейського спільного ринку з пропозицією наново устійнити права й обов'язки тієї країни в спільному ринку. Приступлення Греції до спільного ринку наступило після довгих і важких переговорів, а користі з цього були в першу чергу для Греції. Майже одночасно з публікацією цього інтерв'ю грецький соціялістичний уряд подав до публічного відома вістку про допущення комуністів і їхніх комбатантських організацій до всіх пам'яткових відзначувань. Уряд умотивував це своє рішення потребою „об'єднати нарід з його збройними силами". Дотепер комуністичним організаціям заборонено було брати офіційну організовану участь у різних державних імпрезах.

В Америці

ДИПЛОМАТИЧНА МІСІЯ ЗСА В ГАВАНІ висловилася проти започаткованих Адміністрацією президента Рональда Регена заходів встановити радіопередачі на еспанській мові, на взірець радіостанції „Вільна Европа", завданням яких було б вірно інформувати латиноамериканські країни про світові і внутрішньоамериканські події та опрокидувати злонамірену пропагандивну кампанію ведену Фіделем Кастром проти ЗСА. Як відомо, кубинський диктатор вже давно відгрожувався відплатою, якщо ЗСА здійснить свій задум. Вміжчасі стало відомо, що Уряд вже домовився з приватною корпорацією, яка в короткому часі збудує в одній з місцевостей Флориди відповідне для радіостанції приміщення, яка носитиме ім'я Хозе Марті, відомого кубинського патріота. Американські дипломати в Гавані кажуть, що такі передачі можуть викликати непередбачені наслідки у відносинах між Кубою і ЗСА. Говориться також про можливість нової хвилі „втікачів", хоч інші політичні спостерігачі звертають увагу, що в теперішній ситуації рішучости федерального Уряду ледве чи можливий такий кубинський експеримент з „втікачами".

ПРОФСПІЛКА КОНТРОЛЕРІВ ЦИВІЛЬНОГО летунства зазнала ще одного удару після того, як Адміністрація летунства категорично відмовилася вести будь-які переговори з профспілкою, яка, до речі, втратила право репрезентації і програла справу у федеральному апеляційному суді щодо продовження цього права. Лідери ПЕТКО намагалися через інші особи започаткувати нові переговори з Урядом, заявивши, що 11,500 контролерів, які були формально звільнені з праці, готові повернутися на свої місця, якщо Уряд змінить свою настанову до профспілки. Великих виглядів на будь-яку зміну немає, — кажуть спостерігачі, бо вміжчасі багато місць страйкуючих робітників зайняли інші особи, перейшовши короткий вишкіл у тій професії.

МЕШКАНЦІ ФІЛЯДЕЛЬФІЇ З ВДОВОЛЕННЯМ прийняли інформацію про закінчення страйку вчителів, який, як відомо, тривав 50 днів і був по різному інтерпретований населенням, включно з церковними чинниками, які у побоюванні за дітей, домагалися якнайскорішого закінчення страйку. Також багато вчителів були вдоволені закінченням страйку, бо учні почали нарікати, що довготривалий страйк може пошкодити їм в науці. Страйк закінчився після того, як посадник міста Вілліям Ґрін пообіцяв пересунути фонди з інших програм для шкільництва, хоч місто знаходиться у фінансових труднощах і його керівники ще й досі не знають, якими фондами вони покриють дефіцит у бюджеті у висоті 223 мільйони долярів.

ПОЛІТИЧНІ СПОСТЕРІГАЧІ КАЖУТЬ, ЩО чимраз більше негритян виставляють свої кандидатури на виборні пости не тільки до федерального уряду, але також до стейтових і міських. Після перемоги Ендру Янга, який, як відомо, був обраний посадником Атланти, також інший кандидат Ед МекІнтаєр був обраний першим чорним посадником міста Огаста в Джорджії. Е. МекЄнтаєр, колишній повітовий комішенер, здобув 7,642 голосів, а його білий опонент Джозеф Тейлор, 6,567 голосів. Половину населення містечка Огаста, яке начисляє 47,000 осіб, становлять негритяни. Не зважаючи на расові аспекти передвиборчої кампанії, МекІнтаєр здобув понад 10 відсотків білих голосів і це закріпило за ним перемогу.

СЕНАТ ГОЛОСАМИ 40 ПРОТИ 33, ПРИЙНЯВ закон про допомогу для закордонних країн у висоті 5,7 більйона долярів. Дебати перед голосуванням над цією справою тягнулися майже 14 годин, але в результаті цих довгих дискусій були внесені певні поправки і закон був прийнятий. Між іншим була внесена поправка до закону, яка вимагає від Уряду, щоб при розгляданні допомоги для недорозвинених країн так званого третього світу була узгляднена вимога багатьох сенаторів про льояльне ставлення даних країн до З'єднаних Стейтів Америки. Уряд має право також обмежити чи цілковито припинити допомогу у випадку ворожого виступу будь-якої з країн проти політики ЗСА.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P O Box 346 Jersey City N J 07303

Листопадовий переворот

Хоча за першого, науково ствердженого, українського поселенця в Америці вважають наддніпрянського духовника Агапія Гончаренка, видавця-редактора газети „Аляска Гаролд-Свобода" (1868-1873), дармащо вже між учасниками американської Визвольної війни є українські прізвища, — проте масив першої української іміграції в ЗСА становили таки галичани. І ці наші піонери, люди бідні, визискувані тут і важко працюючі здебільша у копальнях вугілля, принесли зі собою із рідного краю не тільки впертість, тугість, організаторський хист, але й патріотизм. І той патріотизм найяскравіше проявлявся у створенні традиції — щорічно врочисто відзначати роковини перевороту 1-го Листопада 1918 року в Галичині, в якому проголошено незалежну Західню Українську Народню Республіку. Але це не було відзначуванням партикулярної галицької події. Листопадового чину не було б у Галичині, як би не було вже раніше, 22-го січня 1918 року проголошення у Києві Четвертим Універсалом вільної і ні від кого незалежної Української Народньої Республіки. І так само не було партикулярним історичним актом проголошення державности Карпатської України 15-го березня 1939 року. Всі ці три дати — це доказ, що на всьому великому і широкому просторі української землі, від Попраду аж по Дін, українська політична думка дійшла до тих вершин, на яких зрозуміла, що тільки у рідній державі можливий повний розвиток — політичний, культурний і економічний, що тільки „в своїй хаті своя правда і сила і воля".

Довгим, терням і колючим камінням покритим шляхом ступала українська політична думка, поки завершилась отими славетними актами. Україна втішалася вже давно своєю державністю — і за княжого і за козацько-гетьманського періодів. Втратила ту свою державність і втратила цілу провідну верству — частина ополячилась і ввійшла в ряди польської шляхти, частина обмосковилась і побільшила ряди московських бояр. З вибухом Першої світової війни у 1914 році в Наддніпрянській Україні царила насправді пустка і тиша, — не було там ні одної української народної школи, ні одної української газети. Здійснилось зловіще пророцтво Шевченка, що „все замовкло". І не було за царського режиму, рахуючи від Переяславського договору 1654 року чи від трагічної битви під Полтавою 1709 року можливости ані плекати українську державницьку політичну думку, ані вишколюватись і приготовлятись до її здійснення. Адже російські Думи — це була карикатура парляментаризму і вся українська боротьба у XIX сторіччі в Росії йшла за право рідної мови, право такихназверхніх проявів культури, як театр із народницьким репертуаром та концерти. І тому вибух революції у Петрограді, коли український Волинський полк відмовився стріляти до демонстрантів, заскочив український нарід на Наддніпрянщині неприготованим.

Неприготованим був український нарід організаційно, неприготованим був і психологічно, бо існували дві, чи навіть три вітки народу, виховувані у цілком різних політичних і культурних умовинах. У Галичині, яку прилучено до Австро-Угорщини у першому розподілі Польщі в 1772 році, було більше свободи. Але ж тут теж скасовано кріпацтво щойно за „весни народів" у 1848 році — а в Росії (отож і в Наддніпрянській Україні) скасовано кріпацтво щойно в році смерти Шевченка 1861. Коли серед таких історичних умовин українська політична думка таки викристалізувалась в ідеалі „суверенности і соборности" — то це було чудо, яке доказало, що не можна вбити живого духа в живому народі.

Ми втратили нашу суверенність і опинилися в суверенній неволі. Причини цієї катастрофи є вічно ще — і завжди будуть— предметом аналітичних міркувань і суперечок дослідників істориків і соціологів. Ті суто теоретичні міркування не спричиняться до відбудови втраченої державної суверенности. Але вони потрібні, щоби пізнати власні колишні помилки і щоби вчитися на помилках. Світлим моментом у сучасному нашому трагічному стані є таки збереження ненарушеним ідеалу державної суверенности і маніфестування вірности тому ідеалові у щорічних святкуваннях дат 22-го січня і 1-го листопада 1918 року та 15-го березня 1939 року. Коли сьогодні свою державу мають маленькі кількатисячні народи, в яких є більше племінної солідарности, як національної свідомости, то це історичний феномен, що український нарід з тисячолітньою християнською культурою і державницьким минулим перебуває у неволі. Такий ненормальний стан не може тривати вічно.

Україна пережила різні катаклізми — переживе також сучасний.

М. Данилишин

ПЕРШИЙ ЛИСТОПАД

Мов буревій, мов буря дика, люта,
Що рве з корінням дуби і тополі,
Немов стріла до вистрілу напнута
Так ми тоді зірвалися до волі,
І грянули, немов гірський водопад
В історію, а з нами — наш ЛИСТОПАД!

(М. Вільшина)

Цими словами поет М. Вільшина оспівує історичну суть „Листопадового Зриву" — а нам сьогодні через призму пройденого 63-літнього шляху приходиться підтвердити, що Перший Листопад 1918 року — це не тільки історичний факт, а це подія яка започаткувала новий період нашої історії, у змаганнях за нашу державну самостійність. День „1-го листопада 1918 року" — це один із світліших днів в історії визвольних змагань нашого народу. На хреснім шляху за свою державну незалежність український народ має цілу низку історичних подій, роковини яких вшановуємо традиційними обходами всього нашого суспільства по всіх його головніших поселеннях, бо на рідних землях їх забороняють та затаюють.

Одначе історія — це найголовніша мова світу і вона пророчисто говорить про лицарство та геройство українського вояка в обороні прав нашого волелюбного народу. Починаючи від княжих воїнів, через Запорізьке Козацтво, Січове Стрілецтво, Карпатських Січовиків, а кінчаючи їх нащадками легендарними вояками УПА маємо велике мереживо геройських подвигів, якими встелений визвольний шлях поодиноких частин нашої колись поділеної й дотепер многострадальної батьківщини. Листопадовий Зрив — це історична дійсність, яка в тодішніх складних відносинах започатковує новий період нашої історії, проголошуючи тоді такі історичні слова:

„Український Народе! Голосимо Тобі святу вість про твоє визволення з віковоі неволі. Від нині Ти господар своєї власної землі, вільний горожанин Української Держави"!

Від цього пропам'ятного дня проминуло вже понад 60 років і небагато залишилося в живих тих осіб, що брали в Листопадовому Зриві активну участь, а ще менше залишиться серед нашої діяспори тих, що ще дітворою були їх наочними свідками, — але всі ми за їх переказами звеличуємо цю радісну хвилину Листопадових Днів, коли народ наш прокинувся з віковічного сну неволі, скинув зі себе рабські кайдани, які віками гнітили його тіло й душу та відродився до самостійного державного життя. Зі сходом сонця цього пропам'ятного листопадового дня — на ратушових вежах ратушів міст, на Церквах і на Народних Домах західньої України замаяли блакитно-золоті прапори Української Держави, і роками плекана в українських серцях мрія стала дійсністю — український нарід став правдивим господарем на своїй власній прадідній землі.

Дійсність Листопадового Зриву була дуже поважна і в тодішніх відносинах наскрізь воєнна, що від перших днів заповідала далекосяжні наслідки боїв та змагань для новоствореної Української Армії, яка з відданістю виступила в обороні своєї самостійности. Всім горожанам Української Держави проголошено повну свободу та рівноправність. Українська Армія виявила величезне зусилля, стійкість та героїзм, — але коли, не зважаючи на її геройські подвиги та зусилля в боях проти переважаючих сил Галлера — „встоятись не було сили" — Українська Армія перейшла Збруч, щоб продовжувати змагання під гаслом — „через Київ до Львова"!

Згадуючи події й наслідки Листопадового Зриву — ми, українські громади, в розсіянні почуваємося до обов'язку скласти належний поклін усім тим борцям, що склали своє життя в обороні історичних прав нашої Батьківщини, вкриваючи українські пшеничні поля могилами та березовими хрестами, що ворог-окупант постарався заздалегідь знищити, як наочних свідків стрілецької слави, — але тим він не зумів знищити їх легендарного значення серед нас і серед нового покоління. Вони залишилися у серцях наших виростаючих поколінь національними святощами й осяяною славою безсмертних борців за долю й волю нашого нескореного народу, який не втрачає надії національної правди.

Пропам'ятний Перший Листопад започаткував період тих подій, які з бігом часу дали підложжя до нової акції, на якій зросли нові герої підпільної боротьби, як: Бесарабова, Мельничук, Шеремета, Білас, Данилишин, Мацейко, Голіяд, Петлюра, Карпатські Січовики, Ребет, Чупринка, Бандера та цілий ряд інших вояків упівців, які склали буйні голови за самостійницькі права нашої нескореної батьківщини. На тих історичних фактах, започаткованих Листопадовим Зривом, а реалізованих вищенаведеними нашими національними героями — ми, українські самостійники, опираємо нашу майбутність, уважаючи їх нашими дороговказами в дальших змаганнях аж до остаточної перемоги. Вшановуючи роковини пропам'ятного Листопадового Зриву, наша діяспора свідома актуальних складних міжнародних відносин, але вона живе незламними надіями.

З НАШИХ БУДНІВ

„Рідний чужинець"

Либонь у п'ятій клясі народної школи ім. Бориса Грінченка у Львові був деякий час моїм сусідом в шкільній лавці доволі вайлуватий, риженький хлопчина, що звався Іван Кутельмах. Рід його виводився з котроїсь з підльвівських німецьких колоній, що дякуючи мішаним подружжям так зукраїнщився, що з усієї його германськости, залишилось моєму сусідові тільки „заржавіле" волосся на голові, і „кутельмаше" прізвище в метриках...

Іван, — а ми дражнили його „Гансом", чого він дуже не любив, — довгенько в школах не попасав, і либонь з шостої кляси тато забрав його на село, „корови пасти", — як тоді говорили. Наука приходилась йому сутужно, це факт. Наш господар кляси, небіжчик Григорій Макітра, мовив, бувало, на лекціях української мови: „Кажуть, німець, тільки до полудня мудрий, а пополудні — дурний. А ти, Кутельмаше, як дурний до полудня, так дурний з полудня, що?"

Тут мій сусід зривається з лавки і підносить вгору два пальці.

— Ну, що з тобою, Кутельмаше, хочеш на сторону, що? — питає господар кляси.

— Ні, пане професоре, — залепетав горляним голосом хлопець. — Я хочу сказати, що я не німець. Я — українець!

— Ну, гаразд, — махнув рукою пан професор Макітра, — про мене будь собі українцем, але я вже тепер можу присягнути, що другого Івана Франка Україна не буде мати!

Передбачення покійного господаря кляси сповнилось щодо йоти: другий Іван Франко з нашого „Ганса" не вийшов, зате виріс із нього першої кляси реміс-ник-стельмах, активний член місцевої „Просвіти", кооперативи, „Сільського Господаря", взагалі чесний український патріот.

Правда, коли восени 1939 року прийшли до нас совєти, Кутельман виїхав з німецькими колоністами „на мазури". Але вже в недовгому часі зачав писати і передавати через кордон розпучливі просто листи, сповнені туги-жалю за рідним селом, за своїми, як писав, людьми, за рідними сторонами...

Тож ніхто цим дуже не здивувався, що зараз після вибуху німецько-совєтської війни в 1941 році, наш „Ганс" припер до села ще перед Похідними Групами ОУН, пішки, з торбиною на плечах, зарослий, бородатий, як Фридрих Барбаросса... Вернувся, правда, до голих стін і „розкуркуленого" господарства, але був радий, щасливий, як мала дитина, що побачив знову своїх людей, рідні сторони!

А врешті треба згадати, що „Гансів" батько, колишній підстаршина, а потім інвалід УГА, зараховувався до тих підльвівських німців, які допомагали нам творити Легенду Листопада 1918-го року.

Ікер

Ігор КАЛИНЕЦЬ

ДРАМАТИЧНИЙ ФІНАЛ

В небі здогнав його постріл.
Небо було близьке і синє.
Він впав
природно і просто,
як вдома
втомлений
падав на сіно.
Він чув,
як стріляли у прапор,
він подумав,
що добре стати б на ноги...
Він побачив левів
з піднятими лапами,
левів, що дивились на нього.

В їх очах були гнів і урочистість,
Їх очі чимось заволоклися ледве...
Себе і прапор він подарував місту,
місту розгніваних ЛЕВІВ.

(Із збірки „Вогонь Купала")

ПІСЛЯ ПОВОРОТУ ПРЕМ'ЄРА МАРҐАРЕТ ТАЧЕР до Англії почалася проти неї акція внутрі Консервативної партії, яку вона очолює. Вона була відсутньою насамперед з огляду на участь в конференції Британського коммонвелту, що відбулася в Австралії, відтак відвідала вона деякі країни, накінець брала участь у конференції в Канкуні, Мехіко. Поштовхом до нової акції проти неї є поразка консервативного кандидата в додаткових виборах до парляменту в окрузі Крейдон, Лондон.

Василь Качмар

СВЯТА СМЕРТЬ І ПОХОРОН МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ

„Дня 1-го Листопада 1944 року, Архиєпископ і Митрополит Андрей Шептицький, заосмотрений св. Тайнами, помер у Львові, в год. 1:15. Я зарядив офіційшу жалобу в цілій митрополії на час від 1-го до 2-го листопада включно. Кожного дня відправлялись св. Літургії і Панахиди за Померлого." Таку реляцію післав новий Митрополит Йосиф Сліпий до Апостольського престолу в Римі дня 19-го листопада 1944 року. Про смерть Митрополита Андрея в Артикулах для започаткування беатифікаційного процесу написано: „Остання недуга Митрополита Андрея прийшла дуже скоро. Він перестудився і мусів положитись до ліжка. Поширився параліч, серце було заатаковане і лікар заявив, що стан хворого дуже поважний. Мимо цього Митрополит не переставав займатись справами і можна сказати, що Слуга Божий помер на стійці".

Дальше в „Артикулах" читаємо, що „яких три тижні перед смертю Митрополит прийняв св. Тайну Єлеопомазання. Побожність, з якою хворий слідкував за обрядами, викликала враження в всіх присутніх." Кожного дня о. Йосиф К-ий приносив йому св. Причастя за винятком останнього дня, коли Митрополит вже не міг проковтнути. Митрополит лежав у кімнаті митрополичої палати на партері, куди його перенесено з деяких причин. Дня 31-го жовтня, коло півночі, перестав говорити і відповідати, хоч був зовсім притомний. Була це година великої мовчанки і ніхто не знає про те, що ділось тоді між його душею і Богом".

По довшій молитві зачав говорити, бажаючи залишити своє духовне завіщання. Найперше предсказав цілковите знищення католицької Церкви східнього обряду в українській митрополії, а потім предсказав великий розквіт і поширення католицької Церкви в українському обряді на цілім Сході," і закінчив словами: „А тепер уже не почуєте мого голосу аж на Страшнім Суді". Помер 1-го листопада 1944 року, маючи 79 років три місяці і 7 днів, з того посвятив коло 56 років на апостольську вірну службу Богові і на спасення душ.

Тіло Кир Андрея убрано в архиєрейські ризи та поставлено в каплиці митрополичої палати для прилюдних відвідин вірних. Маси народу приходили скласти доземний поклін улюбленому Митрополитові, плачучи та цілуючи руку свого духовного провідника та справжнього святця. Дня 2-го листопада в год. 5-ій пополудні перенесено домовину з тлінними останками Митрополита до катедри Св. Юра. Тисячні маси народу різних національностей і різних релігійних переконань перейшли попри домовину. Замітне, що тіло Митрополита було прикрите карточками з проханням про ласки. З поклоном попри домовину проходили теж і совєтські вояки, які у пошані клонили голови перед Митрополитом А. Шептицьким.

Дня 5-го листопада 1944 року у Соборі Св. Юра почалися похоронні обряди-Богослужби. Новий Митрополит Йосиф Сліпий відправив жалобну Св. Літургію у сослуженні Владик: Йосафата Коциловського з Перемишля, Никити Будки, Николая Чарнецького, Григорія Лакоти-помічника єп. Коциловського, (єп. Коциловський, єп. Лакота та проф. Денько прибули на похорон Митрополита без будь-якого дозволу й опісля в поворотній дорозі до Перемишля у граничному містечку Медиці мали великі труднощі), протоігумена Отців Василіян о. Градюка, протоіг. ОО. Редемптористів о. Де Вохта, о. ігумена Отців Студитів Климентія Шептицького та інших священиків.

Святу літургію у латинському обряді служив архиєпископ Болєслав Твардовський, а у вірменському обряді капелян вікарій о. Каєтанович. Помічник арх. Твардовського єпископ Е. Базяк узяв участь у похоронному поході.

З уваги на велику кількість вірних, прощальну промову виголосив Кир Йосиф Сліпий, на площі Св. Юра. Це була неділя 5-го листопада 1944 року. Перед катедрою Св. Юра зформувався довжезний жалобний похід. Совєтська влада не дозволила взяти похоронного каравану, тому священики несли домовину, а це на перекір совєтській владі піднесло престиж похорону, тому що дорога простягалась в довжину одного кілометра. Очевидець, (о. Петро Кревза-граф Ржевуцький, архимандрит, перший постулятор беатифікаційного процесу Слуги Божого Андрея Шептицького пише в місячнику „Ми і Світ", Париж, Ч. ІІ, 1953-го року на ст. 8-12, що похоронний похід очолював Митрополит Йосиф Сліпий, а далі йшли єпископи: Чарнецький, Будка, Лакота, Коциловський,а за домовиною ішов брат Кир Андрея о. ігумен Отців Студитів Климентій і отці Василіяни. Усі вище згадані Владики були в митрах. У поході брало участь 150 священиків у ризах, 70 питомців Богословської Академії, 130 семінаристів і непроглядні маси народу. Похід пройшов вулицями: Міцкевича, 3-го Травня, Леґіонів, Коперника, Сапі-

(Продовження на ст. 3)

Іван Лесько

КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ

(До 40-річчя смерти)

III

Проте був це час, коли парляментарна акція не мала значення. Австрійська монархія була напередодні свого розпаду і народи, що входили в її склад самі вирішували про свою дальшу долю, та заходилися коло творення своїх незалежних держав.

Постанову про створення Української Держави на українських землях Австрії прийняла теж Українська Національна Рада 19-го жовтня 1918 року і Левицького вибрано головою львівської галицької делеґації Національної Ради (дві інші делеґації були у Відні і Чернівцях).

В Українській Державі

Постанова про створення української держави проголосив Левицький у неділю, 20-го жовтня, 1918 року зібраним на політичній маніфестації численним масам на площі св. Юра; в наступних днях він провадив переговори з намісником графом Гуйном в справі передачі влади в українські руки. Коли ж ці переговори виявилися безуспішними, Левицький на основі однодушної ухвали Української Національної Ради з 31-го жовтня доручив тайному Військовому Комітетові перебрати 1-го листопада 1918-го року владу Східньої Галичини в українські руки.

Того ж 1-го листопада похоронив Левицький свою доньку і просив членів Національної Ради, щоби звільнили його від обов'язку голови Ради та вони відповіли, що він мусить залишитися на своєму становищі — „бо вони не можуть обійтися без його проводу". Дня 9-го листопада він став прем'єром першого українського уряду Галичини — Ради Державних Секретарів. Під його вмілим проводом Національна Рада і її Секретаріят — організаційними і законодатними заходами створили перші основи галицької державности.

Проте вже в грудні того ж року під натиском деяких членів уряду і партійної опозиції (під проводом Л. Цегельського), що закидали Левицькому зловживання (несправедливо, як виявилося згодом), він уступив із свого уряду; залишився одначе членом Національної Ради, був головою Законодатної Комісії та брав участь у засіданні Національної Ради 3-го січня 1919 року, на якому одноголосно принято ухвалу „про злуку Західньо-Української Народньої Республіки з Українською Народньою Республікою".

На весні 1919 року, виїхав Левицький до Відня і тут в серпні того ж року президент Петрушевич призначив його головою свого екзильного уряду („Колеґії Уповноважених") та уповноваженим для справ преси і пропаґанди. В 1921 році він став уповноваженим для закордонних справ, а його попереднє становище заняв Осип Назарук

Замітною подією в часі його уряду — як уповноваженого для справ преси і пропаґанди — була його стаття в офіціозі галицького посольства у Відні „Наш прапор" п. з. „Куди дорога?" (серпень 1919). В ній з'ясував Левицький основи орієнтації на протибольшевицьку Москву, як союзника проти большевиків, Польщі та Румунії. Національне русофільство — писав він, українці будуть дальше поборювати як національну зраду, одначе цього не слід мішати з політичним русофільством для державного інтересу. Росія, на його думку, не загрожувала Україні в такій мірі, як Польща, яка нищила український народ економічно, культурно і політично.

Мабуть із цих же мотивів Левицький спротивився пропозиції польського уряду про українсько-польські переговори в справі Галичини в 1921 році (поляки пропонували тоді федерацію Галичини з Польщею), хоча през. Петрушевич був за тими переговорами. За Левицьким пішли тоді теж інші члени уряду і до переговорів не дійшло.

Слід теж згадати, що восени 1920 року Левицький очолював українську делеґацію уряду Петрушевича на мирові переговори між Польщею і Совєтською Росією в Ризі.

Коли Рада Амбасадорів рішенням з 15-го березня 1923 року признала Галичину Польщі, Левицький повернувся до Львова, де дальше втішався великим авторитетом серед українського громадянства, хоча провідної ролі в політичнім житті вже не старався відігравати. Займав він тоді посаду директора „Центробанку", був членом Ради Сеньйорів (дорадчого тіла в політичних справах) та членом екзекутиви Українського Національного Об'єднання.

Прийшлося йому, одначе, ще раз очолити українське громадянство, коли в 1939 року Західні Українські землі заняли большевики. Як голова Українського Допомогового Комітету у Львові відвідав він, як провідник української делеґації, большевицького ґенерала Іванова і за це його ув'язнено та вислано до тюрми Луб'янки в Москві, де просидів півтора року. По приході німців він став головою новоствореної — під протекторатом Митрополита Шептицького — Української Національної Ради для представництва українських інтересів перед німецькою владою, яка, однак, на існування Ради не дозволила.

Помер Кость Левицький 12-го жовтня 1941 року у Львові, де його похоронили на Янівському кладовищі між могилами Українських Січових Стрільців.

Проте політична діяльність — це тільки одна сторінка з біографії Левицького. З неменшою енергією й успіхами працював він на полі— громадсько-культурнім, економічнім, науковім і журналістичнім, не згадуючи вже його головної професії — адвокатури.

На протязі чверть століття він був членом Головного Виділу „Просвіти", завідував її фінансами і поставив це товариство на здорові економічні основи. За його старанням закуплено триповерховий дім у Львові і за його ініціятивою переведено в 1891 році зміну статуту „Просвіти", в якій, побіч освітніх, підкреслено теж економічні завдання товариства.

Тоді теж вів він акцію за українське шкільництво, зокрема за український університет, заступався за Наукове Т-во ім. Шевченка.

Левицький був здібний економіст і старався піднести економічний стан народних мас. Тому брав жваву участь у розбудові української кооперації, „Сільського Господаря"; як знавця фінансових справ вибрано його директором „Центробанку". Взагалі — велика частина наших економічних надбань до Першої світової війни—це його

(Продовження на ст. 3)

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ЗАКЛИКАЄ ВСІХ ВІДДІЛОВИХ УРЯДНИКІВ: ПРЕДСІДНИКІВ, СЕКРЕТАРІВ, КАСИРІВ ТА КОНВЕНЦІЙНИХ ДЕЛЕҐАТІВ ВЗЯТИ АКТИВНУ УЧАСТЬ В ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНІЙ КАМПАНІЇ. ЗА АКТИВНУ УЧАСТЬ І УСПІХИ В ЦІЙ КАМПАНІЇ ПЕРЕДБАЧЕНІ НАДЗВИЧАЙНІ НАГОРОДИ І ВОНА БУДЕ РІШАЛЬНА ДЛЯ ВИБОРУ КОНВЕНЦІЙНИХ ДЕЛЕҐАТІВ І ДЛЯ УЧАСТИ У КОНВЕНЦІЇ В ТРАВНІ 1982 РОКУ.

Відбулися наради Метрополітального Відділу УККА в Дітройті

У четвер, 8-го жовтня ц.р. відбулося чергове щомісячне засідання Метрополітального Відділу УККА, на якому обмірковано цілу низку справ відносно суспільно-громадської діяльности в осінньо-зимовому сезоні. Наради мали суто діловий характер і на них прийнято рішення щодо ряду питань.

1. Вшанування пам'яті Володимира Івасюка. Відзначення відбудеться у неділю, 25-го жовтня ц.р., о год. 3:30 по полудні, в залі катедри св. Покрови при вул. Евергрін у Савтфілд, Миш. Відзначення матиме загально-громадський характер з участю „Гостей з України"— співачки Евеліни Белюц, що рецитуватиме поеми Ліни Костенко та виконає композиції Володимира Івасюка під акомпаньямент композитора Леоніда Вербицького. Обидвоє прибули недавно з України. Слово про замученого органами КҐБ композитора Володимира Івасюка виголосить ред. Михайло Смик.

2. Відзначення роковин Державности України. Підготовою і переведенням цьогорічного відзначення роковин Державности України (Самостійности 1918 року та соборности 1919 року) займається Метрополітальний Відділ УККА. Відзначення складатиметься із окремих святкових подій: підписання проклямацій Українського Дня губернатором стейту Мишиґен Вілям Дж.Мілікеном і цілою низкою посадників міст південносхідного Мишиґену; піднесення українського національного прапору на ратуші Дітройту й інших міст; Богослуження у намірені українського народу в церквах обидвох віровизнань в дні відзначення.

Головним відзначенням буде святочний концерт у неділю, 24-го січня 1982 року в залі середньої школи Фіцджералд при вул. Раєн у Воррені. Програму концерту виконає Капеля Українських Бандуристів ім. Тараса Шевченка під мистецьким керівництвом Григорія Китастого. Частина прибутку призначена на оборону політичних в'язнів в Україні.

3. Допомога українським втікачам із Польщі в таборах Австрії. З української преси, а зокрема з комунікату Злученого Українсько-Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК) відомо, що в таборі Австрії перебуває кілька десяток українських втікачів із Польщі. Число їх щоденно збільшується. Опіка дотичних аґенств далеко невистачальна. Всі вони потребують нашої допомоги не тільки в щоденних потребах, а зокрема потребують завірення (афідавіти) на виїзд до ЗСА. Цій справі присвячено особливу увагу й вирішено: організацією збірки на допомогу втікачам займатиметься референтура суспільної опіки Метрополітального Відділу УККА.

Збірка, головно грошей, та цілість збіркової акції буде пов'язана зі ЗУАДК-ом, який координуватиме допомоговими акціями на терені ЗСА. Очікується ближчих інформацій та директив ЗУАДК-у. Незалежно від того, збіркову акцію вирішено розпочати в найближчих днях, бо потребуючі в таборі очікують нашої допомоги.

4. Збірка Національного Датку. Після XIII Конґресу подавляюча більшість довголітніх платників національного датку відмовляється від дальшої вплати, мотивуючи, що УККА, опанований одним політичним середовищем, перестав бути репрезентацією української спільноти ЗСА. Тому збіркової акції національного датку з рамени Метрополітального Відділу УККА не заплянованo до часу, коли в УККА настане консолідація громадських сил і він знову буде репрезентацією всієї української спільноти в ЗСА.

5. Інформація про громадське життя метрополії Дітройту. Одним із завдань Метрополітального Відділу УККА, як центральної установи і громадської репрезентації, є інформувати громадянство про суспільно-громадське життя нашої метрополії. У висліді загальної виміни думок вирішено, що інформації будуть подаватися через радіомовлення, місцеву та загальну пресу.

Радіомовлення: „Душа України", керівник Ореста Каралаш, на хвилях 1400 AM, кожного понеділка між 7-ою і 8-ою годиною ранку, говорить інж. Василь Колодчин; „Гомін України", керівник Кирило Цепенда, на хвилях 1090 AM, кожної середи між 6-ою і 7-ою год. вечора, говорить мґр Олена Лісківська.

Щомісячно в „Дітройтських новинах" буде сторінка УККА—„Вісті з громадського життя метрополії".

У міру потреби, інформації також будуть передаватися на інших радіомовленнях та в загальноукраїнській пресі.

Інформаційно-пресова комісія

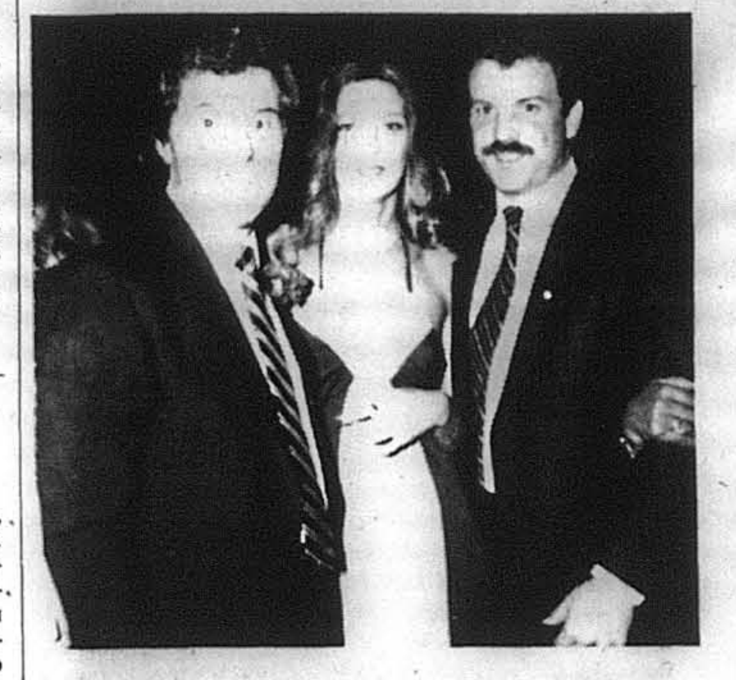
СТРІЛЕЦЬКІ ВЕЧЕРНИЦІ У ГАРТФОРДІ

Гартфорд, Конн. — Заходами колишніх вояків УД УНА тут в суботу, 7-го листопада ц.р., о год. 8:30 вечора, в залі Українського Народного Дому при 961 Ветерсфілд авеню відбудуться стрілецькі вечерниці. Гратиме оркестра „Калина"; місця треба замовляти у М.Павлічка, або у А. Богданіва на числа телефонів: 653-1886 і 529-7065.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР Б. БОЙЧУКА В ЧИКАҐО

Чикаґо, Ілл. — В суботу, 7-го листопада ц. р., о год. 7-ій вечора, тут в залі Українського Інституту Модерного Мистецтва при 2320 Чикаґо авеню відбудеться, заходами згаданого Інституту і 84-го Відділу СУА, літературний вечір Богдана Бойчука. Слово про автора скаже проф. Богдан Рубчак; звуковий фотомонтаж Юрія Миськова із уривків поеми „Подорож з учителем". Після програми — зустріч з автором при каві.

Демократи ведуть наполегливу кампанію

Біля 3,000 осіб взяли участь у передвиборчому вічу Демократичної партії повіту Гадсон, яке відбулося у четвер, 22-го жовтня в Джерзі Сиґі, Н. Дж., у зв'язку з надходячими виборами на становище губернатора стейту. На вічу виступав демократичний кандидат Джеймс Флоріо (перший зліва), якого підтримують українські демократичні активісти, що їх репрезентувала Ірена Загилькевич (посередині). Кандидатуру Флоріо теж підтримує посадник Джерзі Сити Джералд МекКин (справа).

Свята смерть...

(*Продовження зі стор. 2*)

ги і Захарєвіча та вернувся до катедри Св. Юра. Совєтська влада поставила вимогу, щоб похоронний похід і жалобні обряди закінчилися перед затемненням. Після відправлення Панахиди, домовину з тілом Кир Андрея покладено в підземеллях катедри біля саркофагу кардинала Сильвестра Сембратовича на вічний спочинок".

На основі повищого, то є „Артикулів для започаткування процесу", Рим 1958 р. реляції Митрополита Кир Йосифа Сліпого, теперішнього Патріярха, писань о. П. Кревзи та праці д-ра Анатолія М. Базилевича, маємо правдиві дані про смерть і похорон найбільшого Мужа і Глави нашої Церкви та народного Мойсея. Бо, на жаль, за невірною інформацією „Краківських Вістей" з дня 24-го грудня 1944 року про смерть і похорон Митрополита Андрея у новинці п.з. „Використовують навіть популярність Митрополита " було написано: „що похорон Митрополита відбувся на державний кошт. У день похорону (5-го листопада) з'явився у Львові сам голова совнаркому з Києва Нікіта Хрущов....з вінком від Сталіна". У дальшому написано: „На похороні виголосив промову один большевицький достойник, в якій назвав Митрополита найбільшим українцем після Тараса Шевченка", і що „На похорон прибули також кільканадцять православних єпископів із України і Росії так, що всіх церковних достойників у митрах нараховувалося на похороні до 30."

За „Краківськими Вістями" повторив д-р Степан Баран у цілості неправдиву інформацію про похорон Кир Андрея у своїй монографії п.з. „Митрополит Андрей Шептицький", але він подав число „Краківських Вістей". За книжкою д-ра Барана подав цю невірну інформацію д-р Григорій Прокопчук у книжці німецькою мовою п.з. „Дер Метрополіт", додавши ще й участь у похоронах Митрополита „високих совєтських старшин Червоної Армії, представників совєтської влади й партії". Знову ж у книжці п. з. „Великий Чернець і народолюбець" підписаній ініціялами І.Б., виданій в 1949 році між іншим написано і таке: ...Адже знаємо, що майже всі американські часописи писали тому п'ять років (1944 р) ..., що Митрополита отруєно, що перед самою смертю його викликали до НКВД що зараз другого дня після смерти наказано його похоронити й то на державний кошт, а вкінці помер на 79-му році життя у чужій хаті." Всі ці інформації – неправдиві.

У 1960 році Григор Лужницький у публікації англійською мовою п.з. „Персекюшен енд Дістракшен оф ді Юкренієн Чирч бай ди Рашіян Большевікс", книжка на 64 сторінок, видана під фірмою УККА в Ню Йорку, на сторінці 48 вправді в дужках написано, що Митрополит був отруєний — „ріпортедлі пойзонед бай Совєт поліс". А тоді вже були „Артикули для започаткування процесу беатифікації Митрополита", Рим, 1958 рік. Вкінці о. І. Чинченков 1974 року у „Свободі" з 3, 7, 8, і 9-го листопада помістив серію статтей п.з. „До двох сумних річниць" - про 31-ші роковини смерти д-ра Маріяна Панчишина і 30-ті роковини смерти Слуги Божого Митрополита Андрея". Цю серію статтей надруковано також у „Новому Шляху" 1974 року у „Вільному Слові" в 1974 і 1975 роках. І хоча автор статтей подав чимало нових і цікавих деталів про нашого Великого Митрополита, то і він повторив невірні інформації „про участь понад 30 достойників у митрах, переважно православних, про вінок від Хрущова на похороні Митрополита" і т. п.

Помер Митрополит Андрей у День Листопадового Зриву західньої вітки української нації. Слава про його святість, якою він відзначався ще за свого життя, поширилась не тільки серед українців, але теж і поміж чужинцями. Він був вибранцем Божим, даний нашому народові у важкі часи. Прецінні скарби Його духа належно оцінить історик не тільки нашої Церкви, але і цілої Вселенської Церкви. Жив наш Митрополит життям євангельських рад убожества, хоч був багатий, чистотою і послухом змагав у праці і в молитві до вдосконалення християнських чеснот. Уся Його широка діяльність, усі подвиги і страждання були дією Божої благодати, бо Він справжній Божий чоловік. Зрозумів своє покликання як Богом призначене післанництво — „Що б Усі були Одно"!

Кость Левицький

(*Продовження зі стор. 2-ої*)

діло, бо все ділялося або за його ініціятивою, або під його вмілим проводом. Як експерта в економічних справах вибрано Левицького головою Податкової комісії австрійського парляменту.

Уже від студентських років Левицький виявляв хист до публіцистики і наукової праці і в 1899 році під його редакцією появлялася „Часопись Правнича", яку в 1900 році перебрало НТШ. Тоді теж він уклав німецько-український правничий словник. Його статті в українській пресі мали не менший вплив на громадсько-політичне життя галицьких українців, як його практична політична діяльність і тому й не було припадковим його призначення на міністра преси й пропаґанди в уряді Петрушевича.

Публіцистичну діяльність продовжував він і в часі між двома світовими війнами, як видавець і і редактор журналу „Життя і Право" — органу Союзу Українських Адвокатів у Львові.

Видав Левицький також свої історично-автобіографічні праці, „що їх мусить знати кожний, хто студіює історію галицько-українського політичного відродження від 1848 року аж по Листопадовий зрив включно" —, як каже Л. Ганкевич. Належить до них „Історія політичної думки галицьких українців 1848-1914", „Історія визвольних змагань галицьких українців з часу світової війни 1914-1918", „Великий зрив" і „Українські політики".

Як правник клав Левицький натиск на поглиблення професійного знання уже від студентських часів (згаданий вище „Кружок правників"). Серед адвокатів був одною з найвидатніших індивідуальностей, користувався великим авторитетом не тільки серед українських, але й польських та жидівських юристів, хоч у судових залях показувався рідко. Був він одним з екзамінаторів Адвокатської Палати у Львові. В 1923 році вибрано його головою Союзу Українських Адвокатів, що під проводом Левицького виявив живу і плідну діяльність, особливо в обороні українських політичних в'язнів. У виділі Союзу були заступлені всі ідеологічні напрями і політичні партії, проте під проводом Левицького працювали надзвичайно гармонійно.

• • •

Перейшов Кость Левицький до історії як маркантна індивідуальність, як народний працівник і провідник-лідер, який ціле своє життя присвятив українській національній ідеї, що їй був вірним до кінця. Належав він до еліти тих діячів, овочем праці яких був 1-ий листопад 1918 року. Цей чин „не прийшов нам з ласки сильних побідників, а прийшов з нашої постанови й організації", — каже Левицький. „Цей день побіди українства ми підготовлювали десятками років, освідомлюючи і піднимаючи наш нарід та маємо право сказати: ми не лукавили з ніким, а просто йшли". („Великий зрив", сторінка 149).

Могли бути в його праці недотягнення і помилки (хто їх не робить?), одначе працював згідно своїх найкращих переконань і сил і тому, коли громадянство часом хвилево зневірювалося у ньому, то все таки в кризових ситуаціях уважало його найбільше компетентним для завдань часу.

Висловом признання і доказом величі Левицького можуть бути слова його політичного противника з радикальної партії, Лева Бачинського, який в день ювілею 70-ліття Левицького писав у своєму привіті: „Я був свідком великої частини Вашої громадянської праці, я подивляв Вашу обов'язковість і пильність, що примушували Вас не знеохочуватися перешкодами, які Вам ставили Ваші найближчі співробітники... Нехай же мені буде вільно в день Вашого Ювілею найтися між тими, що узнають Вашу велику заслугу для українського народу."

Джерела:

1. Лев Ганкевич. „Українські адвокати у Львові."Календар Українського Народного Союзу на 1962 рік".
2. Кость Левицький. „Великий зрив". Львів, „Червона Калина", 1931рік.
3. Ізидор Сохоцький. „Будівничі новітньої української державности в Галичині". В книзі „Історичні постаті Галичини XIX-XX століття". Філядельфія, Осередок Праці НТШ, 1961 рік.

Редагує Омелян Твардовський

УСО „ТРИЗУБ" — ЮНАЙТЕД ДЖЕРМЕН — ГАНГЕРІЯНС 3:3

У чергових першенських змаганнях „Мейджор Дивізії", що відбулися 4-го жовтня ц.р. на власній площі в Горшамі, І-ша дружина УСО „Тризуб" закінчила внічию, вислідом 3:3. До перерви вислід був 2:2, обидва ґолі для „Тризуба стрілив Бені Санторо. Після перерви М.Віліямс здобув для нашої дружини ведення 3:2, одначе гості зуміли вирівняти вислід в останніх двох хвилинах зустрічі. В передзмагу резерва „Тризуба" зазнала поразки з резервою „Юнайтед Джермен-Гангеріянс" вислідом 1:2. Єдиного ґоля для „Тризуба" здобув МекАлістер.

УСО „ТРИЗУБ" (УЧНІ) — ФІЛЯДЕЛЬФІЯ СЕЛТІКС (УЧНІ) 0:7

Більш заавансовані учні „Селтікса" перемогли наших юнаків високим вислідом 7:0.

УСО „ТРИЗУБ" МОЛОДШІ УЧНІ „А" — ЛІБЕРТІ БЕЛЛ (МОЛОДШІ УЧНІ) 0:1

Молодші учні „Тризуба" зазнали поразки мінімальним вислідом 0:1.

УСО „ТРИЗУБ" (МОЛОДШІ УЧНІ „Б") — ЛІБЕРТІ БЕЛЛ (МОЛОДШІ УЧНІ „Б") 1:1

Ремісуючого ґоля для „Тризуба" здобув учасник Спортової Школи „Ч.Січі" Християн Кульба.

УСО „ТРИЗУБ" (НОВАКИ) — ПАРКВУД (НОВАКИ) 0:8

Новацька дружина „Тризуба" зазнала високої поразки, але ряд наших хлопців показали гарну гру, що дає надії на краще майбутнє. Склад цієї дружини: І.Дармограй, Ю.Дуттон, М.Фінлей, О.Горбачевський, Г.Гура, П.Кебуз, С.Комаровський, М.Коваль, Є.Літинський, І.Луців, Д.Мазуркевич, М.Менов, Н.Санторо, М.Сарахман, Д.Скульський, А.Стефанишин, В.Цвікула. Тренер Тарас Коваль, заступник Лев Гура. Асистенти: Я.Луців і Ф.Менов.

Л.Костюк

ВІДБУВСЯ ДРУГИЙ ВІДКРИТИЙ ТУРНІР ҐОЛЬФА УСВТ „Ч.СІЧ"

Дня 3-го жовтня ц.р. на ґольфовому грищі Оак Ридж в Клярк, Ню Джерзі, відбувся другий зчерги річний відкритий турнір ґольфу, що його організував і перевів провідник ланки ґольфу УСВТ „Ч.Січ" Нестор Олесницький. Не зважаючи на холодну і вітрову погоду, в змаганнях цього турніру взяло участь 37 українських змагунів ґольфу з різних міст стейтів Ню Джерзі, Пенсильванії, Ню Йорку і Конектикот. Після понад чотиригодинних змагань перше місце і трофей УСВТ „Ч.Січ" здобув Франко Петрик із Ню Джерзі, осягнувши вислід 82 - 71. Друге місце зайняв Ігор Чижович, голова УСО „Тризуб" (Філядельфія), один із найбільших ентузіястів цього спорту. Інші нагороди здобули: Тадей Романків з Берклі Гайтс, Н.Дж., Юрій Бір з Філядельфії і Роман Михайлевський з того ж міста. Сильний вітер силою майже 30 миль на годину значно утруднював гру учасникам турніру, але 17-ть з них все ж таки осягнули висліди нижче 100. Це означає, що ґольф захопив вже значне число української молоді, яка з кожним роком осягає в грі вищий рівень.

По закінченні цього успішного турніру в приміщенні місцевого ресторану Говард Джансон відбувся турніровий бенкет, в часі якого ланковий ґольфу УСВТ „Ч.Січ" Нестор Олесницький, вручив переможцям і кращим змагунам трофеї „Ч.Січі" та додаткові льосові нагороди, що їх уфундували: УНСоюз, Оливна фірма Смука, фірма продажі нерухомостей „Шарп", УБСоюз, крамниця спортових товарів „Тризуб", похоронне заведення Литвинів, крамниця „Говерля", Українська Щадниця „Тризуб", фірма Олександра Смаля, фірма продажі нерухомостей „Дністер", фірма делікатесів „Санісайд" і спортова гуртівня „Енд". У часі бенкету учасників турніру привітав голова УСВТ „Ч.Січ М.Стебельський, який рівночасно поінформував присутніх, що черговий 3-ій ґольфовий турнір „Ч.Січі" відбудеться у наступному році в літньому сезоні, коли краща погода, на ґольфовому грищі в Мейплвуді.

(от)

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

УСК НЮ ЙОРК — ҐОЯ СК	4:1
УСК НЮ ЙОРК — БРУКЛИН	0:3
УСК НЮ ЙОРК — БЛЕКПУЛ	1:4
УСК НЮ ЙОРК — КВІНС ЮН	1:1

Свій цьогорічний сезон І-ша дружина копаного м'яча УСК-у Ню Йорк розпочала 20-го вересня ц.р., які закінчила перемогою 4:1. У цих змаганнях переможні ґолі для нашої дружини здобули провідник і тренер дружини Степан Коваленко 2 й Е.Гармон 2. У чергових змаганнях з ПКС Бруклин УСК зазнав поразки вислідом 0:3. У трьох ліґових змаганнях, що відбулися 4-го жовтня ц.р., наша дружина програла з сильним клюбом „Блекпул" вислідом 1:4. Єдиного ґоля для УСК-у стрілив Е.Гармон. У черговій зустрічі, що відбулася 11-го жовтня ц.р., наша дружина закінчила ремісовим вислідом 1:1. Ремісуючого ґоля для УСК-у здобув Роман Гупало. Після цих змагань дружина УСК-у займає в показнику табелі ігор поміж 9-ма клюбами 7-ме місце. Склад дружини УСК-У Ню Йорк: В.Шавієр, Б. Жовтий, Р.Ферарі, А.Мицак, М.Чарний, С.Коваленко, А.Ґомез, Р.Сільва, Р.Гупало, Н.Чарний, Е.Гармон, А.Соловейко, К.Пасос. Провідник і тренер Степан Коваленко.

Крім І-ої дружини в І-ій Дивізії Космополітальної Ліґи змагається теж резервова дружина УСК-у, яка після чотирьох змагань займає у показнику табелі ігор 2-ге місце. Провід ланки копаного м'яча УСК-у заплянував züактивізувати нову дружину молодших юнаків у віці 16-ть і нижче років. Усі українські юнаки у цьому віці в Ню Йорку, що бажають виступати в цій дружині, можуть зголосити в Управі УСК-у або прямо до провідника ланки С.Коваленка на адресу: Stève Kovalenko 114 Kent Street Brooklyn, New York 11222

(ск)

Зимові курси УВУ у Франції

Український Вільний Університет улаштовує, як щороку, міжріздвяні курси українознавства в Маквіллері, Франція, для студіюючої молоді віком понад 16 років. Ці курси триватимуть від суботи, 26-го грудня 1981 року, до понеділка, 4-го січня 1982 року, і будуть сполучені з загальною новорічною зустріччю молоді.

На цьогорічних зимових курсах УВУ хоче представити ролю українського студентства в суспільному житті і його змагання за українські школи (у зв'язку з 60-річчям ЦЕСУС-у). Конкретно передбачаються такі теми:

1) Змагання українського народу під Росією за освіту і рідну школу та спроби організованої учительської праці до революції 1917 року і в час побудови української держави 1917-1920 рр.

2) Історія українського народного і середнього шкільництва в Західній Україні під Австрією, Польщею, Чехією і Румунією.

3) Студентські організації в Східній Україні, в Галичині і на Буковині перед Першою світовою війною та історія творення університетів в Україні.

4) Діяльність українських студентських організацій під Польщею між двома світовими війнами.

5) Українське шкільництво та його організація після Другої світової війни за кордоном.

6) Організоване українське студентство поза межами батьківщини після Другої світової війни.

7) Українські університети і українське студентство в совєтській Україні від початку большевицької окупації.

Курси відбуваються в українській оселі деканату отця крилошанина Павла Когута, де є вигідні приміщення і добре харчування. Завдяки тому, що все відбувається в одній оселі, можна максимально використати час не лише для викладів, але й для товариської розваги та ділових нарад представників молоді різних країн.

Оплата зимових курсів виносить 50 німецьких марок або рівновартість в іншій валюті. Кошти прожитку — 20 нім. марок денно. Хто хотів би отримати грошову допомогу на ці курси, може згадати це у своїм зголошенні. Зголошення просимо надсилати на адресу Університету в Мюнхені або на адресу отця декана Павла Когута в Маквіллері. На цю ж адресу просимо також звертатися за додатковими інформаціями.

Ukrainische Freie Universitat
Piemzenauerstr. 15
D-8000 Munchen 80
Tel.: (089) 986928

Foyer Ukrainien
Mackwiller
F-67430 Diemeringen
(88) 004052

В Ню Йорку...

(Продовження зі стор. 1-ої)

торкатися певних „табу". Письменниця, поруч української тематики, не злякалася зачепити „не лише наші актуальні проблеми, а також ті, загальнолюдські, а до того — зобразила їх вірно". Далі прелеґентка, вказуючи на певні натяки на ерос у книжці, казала, що письменниця не злякалася „теми, що її українські письменники за малими виїмками бояться, як вогню, — немов би ми не були людьми з такими відчуваннями і переживаннями, як їх має ціле людство. Треба отже, дивуватися і радіти, що Коленська не побоялася такої тематики, як теж іншої, близької сьогоднішньому світові, як наркоманія і подібні.

Підкреслюючи далі ліричність писань письменниці, імпресіонізм, пластичність і мальовничість її письменницької манери, О. Кузьмович повторила за іншими літературними критиками те, що „Коленська — письменниця стоїть на пограниччі прози і поезії". Сама журналістка, ред. О. Кузьмович не могла обійти мовчанкою довголітню працю Любови Коленської на журналістичному полі, зокрема її вже понад десятирічну щоденну працю в редакцію „Свободи", і відмітила цей факт, як позитив: „Коли у зв'язку із творчістю Коленської мусимо знову, як у випадку Івана Смолія, говорити про пов'язання журналістики з письменницькою діяльністю з некористю для цієї останньої, — то бачимо, що довголітня журналістична праця авторки дала її письменницьким творам репортерську спостережливість, почуття актуальности і стислість вислову". Прелеґентці подобалася „ця репортерська заправа".

Цікаву річ підмітила О. Кузьмович далі, коли натякнула про те, що творчість Любови Коленської, з якою прелеґентка знайома, дає підстави бачити в ній майбутню... гумористку. І як підтвердження цього — був сам виступ Л. Коленської, яка прочитала власне свою гумореску — „Ґуд морнінґ, містер Роберт". Оповідання з автобіографічними нотками з увагою прослухали зібрані в залі біля 80 осіб, які прийшли на цей Вечір, не зважаючи на погану погоду.

В другій частині Вечора виступила артистка-рецитатор Лідія Крушельницька з мистецьким читанням наскрізь настроєвого „Етюда про любов" з нової книги „Дзеркала"; сама письменниця — з читанням теж новелі з „Дзеркал" — „Мій сусіда"; і з імпровізованим словом про письменницю — сеньйор журналістів ред. Іван Кедрин, виступ якого завжди має „свого слухача й адоратора", хоч з ним і не погоджуються. Так цей раз було з порадою ред. І. Кедрина Л. Коленській „писати повісті, покинути дрібні нариси-ескізи..."

На це ред. О. Кузьмович з надією заперечила, що авторка „не піде за його порадою . Читаючи саме в останній збірці ці знамениті короткі нариси-образки з нашого сьогодення, думаю, — казала О. Кузьмович, — що була б велика шкода для читачів, зокрема для тих молодших, яким так треба приступної, цікавої, актуальної белетристики, якщо б авторка цей жанр короткої новелі закинула".

Закінчився, як і почався Вечір вмілим привітом і прощанням голови ЛМ-Клюбу інж. Тараса Грицая, який не шкодував слів подяки для всіх учасників Літературного вечора — для самої авторки Л. Коленської, для ред. О. Кузьмович і СУЖА, для маестро Л. Крушельницької, почесного члена ЛМК і почесного голови СУЖА ред. І. Кедрина, для родини авторки та всіх дбайливих господинь Вечора.

Срібний ювілей парохії в Чикаґо

Архиєпископ, а згодом Митрополит Константин Богачевський по нараді консульторів дієцезії декретом 1419/16 вирішив оснувати нову парохію на західній периферії Чикаґо. По Другій світовій війні в Чикаґо, як і скрізь, наступила мандрівка народів і расове переселення, гасло „Ґо Вест, Янґ мен, ґо Вест" діяло й серед українців. Люди їхали на захід, і українські ґетто поширювалися. Рішення консульторів було правильне. Треба збирати тих українців, що їхали на захід, треба їх рятувати для Української Церкви, для України в Америці. Єпископ шукав відповідного священика для такої місії, шукав місіонера, який не смів би заломатися й мусів сумлінно виконувати наказ свого первоієрарха. Декретом 1528/56 призначив молодого священика Йосифа Шарого для місії зорганізування парохії св. Йосифа. І не лише св. Миколай є чудотворцем, ним стали теж св. Йосиф і Йосиф Шарий. Єпископові легко розчерком пера видавати декрети, але тяжко ті декрети реалізувати. Але молодий парох неіснуючої ще парохії (крім на папері), який прибув до Чикаґо 10-го серпня 1956 року, був оптимістом. Він не мав до розпорядимости парохіян, району поселення, не мав фондів, помічників праці. Але він мав плян, мав стратеґію, мав сильну віру в успіх, а віра є спасенна. Йосиф Шарий для операційної стратеґії своєї місії мусів знайти базу діяння. Блідо виглядає перша світлина о.Шарого з чотирма першими парохіянами, а ними були: Анна Курта, Анна Кикта, Гриць Матвіїв і Павло Фещин. Ці жінки і два чоловіки стали піонерами нової парохії, нової громади.

Базу операцій, а рівночасно парохіяльний уряд і мешкання він заложив в хаті Анни Кикти. Молодий священик знайшов теж місце молитви для майбутніх парохіян, останньо в коридорі школи св. Патрика. Такий був початок. І подібно, як Статуя Свободи в нюйоркському порті о.Шарий видав апель: прийдіть до мене всі в росіянні на заході міста і передмістях. Прийдіть всі обездолені без рідної церкви, рідного слова, прийдіть до парохії св. Йосифа.

До помочі приєднав він о.Петра Понятишина, колишнього адміністратора української католицької дієцезії по смерті першого українського єпископа Ортинського, який мешкав у свого сестрінка д-ра Наболотного в районі Чикаґо. Поволі, але певно приходили загублені і розсіяні назад до своєї церкви і по першому бенкеті парохії у листопаді 1956 року кількість парохіян зросла до 130 членів.

Повстали організації Святого Імені і "Розарі" для жінок, прибули охочі працювати: Левка Паньків в школі, Аделя Творик для науки катехизму, а Віра Стравняк для школи і курсів танків. Знаходилися добродії, що купували потрібні церковні устаткування, інші влаштовували доходові імпрези, а Сестри Василіянки допомагали парохові.

Дня 28-го грудня 1958 року Митрополит Богачевський посвятив нову церковну будівлю, і відтоді громада мала вже свій власний дах над головою, а о. Шарий перенісся з хати Кикти до парохіяльного дому при церкві на Честер вулиці. Цю нову будівлю дарув Іван Подни (Подвайцяйтний), член будівельної фірми Витні. Приходили і відходили нові священики, наприклад, о. Вівчаровський, о. Денисів, змінялися парохіяльні уряди і консультори; залишався незмінний парох о. Йосиф Шарий, який ріс разом із його парохією.

У Чикаґо постала нова катедра, місто стало новою базою дієцезії заходу, яку очолив св.п. єпископ Габро. Життя при парохії зростало. Влаштовували не лише бенкети з приводу роковин парохії, але і пропаґували українське ім'я і Українську Церкву та традиції, влаштовуючи концерти в американських середніх школах Чикаґо і околиць, на яких виступав хор парохії під батутою незмінного диригента Юліяна Позняка. Такі виступи були потрібні не лише для пропаґанди, але і для української молоді, щоб зберегти її при нашій громаді і Церкві, щоб виховати в ній гордість і пошану до українського імени.

Задушевним бажанням пароха було збудувати нову церкву, відмінну від інших наших будівель. Це сталося, як твердить о.Шарий, завдяки помочі св. Йосифа. Але св. Йосиф мав багато помічників і він подбав, що нова церква — це Божий храм з 12-ма копулами, так що кожний апостол має дах над головою, а посередині велика копула-баня для Ісуса Христа. Зенон Мазуркевич з Філядельфії був архітектом цього твору, який став „лендмарк" міста недалеко летовища О'Гер.

У саме 15-те листопада відбудеться відзначення 25-річчя парохії св. Йосифа і праці о.Йосифа Шарого, який від нового року призначений парохом церкви св. Івана в Дітройті. Для нього влаштовують окрему прощальну імпрезу тим більше, що верховний архиєпископ Львова, Патріярх і Кардинал Йосиф Сліпий надав йому сан крилошанина.

Так з нічого постала в Чикаґо нова українська парохія і громада. Майно парохії в мільйонах — людський капітал, які врятував о. Шарий від денаціоналізації. Нова церква коштом двох мільйонів із приміщенням для імпрез, стара будівля, що служила за церкву від початків до 1977 року, коли посвячено нову церкву, шкільні і клюбові будинки, ґараж, дзвіниця, парахіяльний дім і мешкання для о.Йосифа і о. Ленарда Корчинського, співпароха, який був добрим і ефективним асистентом нової громади. Спільними силами церковних і світських властей збагатилася чикаґська громада новою твердинею віри і народної праці. Місіонер о. Йосиф Шарий виконав доручення Митрополита з Філядельфії блискуче.

Степан Куропась

ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ НА ТЕЛЕВІЗІЇ

Ню Йорк, Н. Й. — Година українських мелодій, радіо-телевізійна програма Романа Мариновича, передаватиме цієї неділі, 1-го листопада ц.р., о год. 3:30 по полудні на руслі 54 і кейбл 12 в Покіпсі, Н. Й., та в год. 4:30 пополудні з русла 60, 67, і 68 в Ню Йорку, телевізійну програму присвячену Листопадовим Роковинам і св. п. Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького. Будуть показані виступи капелі бандуристів ім. Т. Шевченка з Дітройту під диригентурою Григорія Китастого; хорів „Прометей" і „Діброва" та оркестри „Батурин" з Торонто під батутою мгра Василя Кардаша; чоловічого хору „Гомін" з Лондону під диригентурою Ярослава Бабуняка; чоловічого хору „Бурлаки" з Торонто" під керівництвом Олега Хміля та популярного танцювального ансамблю „Калина" з Канади.

МУЗИЧНЕ МАТІНЕ МОЛОДИХ ТАЛАНТІВ

Ню Йорк, Н. Й. — В неділю, 8-го листопада ц.р., о год. 3-ій по полудні тут в Українському Інституті Америки при 2 Схід 79-та вулиця відбудеться, заходами 72-го Відділу СУА, музичне матіне молодих талантів. Виступають: Надя Богачевська — фортепіян, Марія Мандзій-Волянська — сопрано; при фортепіяні Емілі Ґришман. У програмі: твори Лисенка, Форе, Шумана, Шопена, Хачатуряна, Брамса й інших. Після програми — перекуска і товариська зустріч.

